

عوامل فتنه از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه

مهدی مهدوی

عبدالرحمان علیزاده

www.ketab.ir

سرشناسه: مهدوی، مهدی، ۱۳۶۱ -

عنوان و نام پدیدآور: عوامل فتنه از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه / مولفین مهدی مهدوی، عبدالرحمان علیزاده.

مشخصات نشر: تهران: سلسله مهر، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۸۲ ص.

شابک: ۳-۵۳-۵۲۶۰-۶۰-۹۷۸: ۹۸۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۷۶ - ۱۸۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - دیدگاه درباره فتنه و فتنه‌انگیزی

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - فتنه و فتنه‌انگیزی

نوع: ف. و فتنه‌انگیزی - جنبه‌های مذهبی - اسلام

موضوع: فتنه و فتنه‌انگیزی - جنبه‌های قرآنی

شناسه افزوده: علیزاده، عبدالرحمن، ۱۳۶۴ -

ر. ب. کنگره: ۱۳۳۳، ۹۹ م/ ۲۲۵/۴ BT

رده‌بندی دیوید: ۳۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۱۰۰۲

نام کتاب: عوامل فتنه از دیدگاه قرآن و نهج البلاغه

مولفین: مهدی مهدوی، عبدالرحمان علیزاده

مدیر اجرایی - ناظر نشر و چاپ: سمیه فقیهی‌پور، جواد فقیهی‌پور

طراح جلد: سمیه فقیهی‌پور

ناشر: سلسله مهر

چاپ و صحافی: مجتمع چاپ اول

شابک: ۳-۵۳-۵۲۶۰-۶۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۹۸۰۰۰ ریال

جهت خرید این کتاب، به وب‌سایت www.blux.ir مراجعه فرمایید.

© حق چاپ این اثر، برای مولفین محفوظ است ©

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه بهشت آیین، پلاک ۳۴، نشر سلسله مهر

تلفن تماس: ۶۶۹۶۸۸۸۵

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۲
فصل اول: حقیقت فتنه و اقسام آن.....	۲
۱. حقیقت فتنه.....	۲
۲. فتنه در لغت.....	۴
۳. واژگان فریب‌عنی.....	۴
۴. ابتلاء.....	۵
۵. امتحان.....	۶
۶. فتنه در اصطلاح.....	۸
۷. کاربرد فتنه در قرآن.....	۸
۸. آزمایش و امتحان.....	۱۱
۹. ابزار آزمایش انسان‌ها از منظر قرآن.....	۱۱
۱۰. اموال و اولاد.....	۱۳
۱۱. خیر و شر.....	۱۴
۱۲. نعمت.....	۱۴
۱۳. آزمایش با وسایل دیگر.....	۱۶
۱۴. کفر و شرک.....	۱۷
۱۵. گناه و معصیت.....	۱۹
۱۶. عذر و بهانه.....	۲۰
۱۷. جنون.....	۲۱
۱۸. فریب.....	۲۲
۱۹. شکنجه.....	۲۵
۲۰. اذیت و آزار.....	

۲۶	گمراه کردن
۲۷	عبرت
۲۸	آشوبگری
۲۹	ویژگی‌های فتنه
۳۰	ویژگی‌های مرحله‌ی پیدایش فتنه
۳۱	ویژگی‌های مرحله‌ی رشد و بروز فتنه
۳۱	گسیختگی رفرانگیری
۳۳	مصلحت‌محوری حق و باطل با یکدیگر
۳۴	تیره‌بازی و تاریک‌آفرینی
۳۶	شبهه‌ناکی و دوگانگی
۳۸	اقسام فتنه
۳۸	فتنه‌ی فرهنگی
۴۲	فتنه‌ی سیاسی
۴۳	برخورد پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) منافقین و فتنه‌انگیزان سیاسی
۴۶	ایجاد فتنه و اهانت به پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم)
۴۷	پذیرفتن شفاعت در حق خائنین
۴۸	برانگیختن یهود بر علیه مسلمانان و جاسوسی برای آنها
۴۹	توطئه برای قتل رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم)
۵۰	وفات عبد الله ابن ابی
۵۱	مفاسد اخلاقی ریشه‌ی فتنه‌ی سیاسی
۵۲	فتنه‌ی اجتماعی
	فصل دوم : خاستگاه‌ها و عوامل زمینه‌ساز فتنه
۵۸	عوامل فکری
۵۸	بدعت
۵۹	هدف از ایجاد بدعت
۶۲	شبهه
۶۴	آیات محکم و متشابه

۶۴	استفاده‌ی بیمار دلان از آیات متشابه
۶۷	شیطان
۶۷	ایجاد نزاع و اختلاف
۶۸	ایجاد عداوت
۶۹	نجوا و سخنان درگوشی
۷۰	هشدار قرآن در پیروی از گام‌های شیطان
۷۱	عوامل اخلاقی
۷۱	کبر و غرور
۷۳	زنی نیک
۷۶	خواص‌های نفی مانع دادگری و عدالت‌ورزی
۷۸	اخلاص‌نداشتن در دنیا
۸۰	دنیا طلبی
۸۴	عوامل سیاسی
۸۴	تغییر در مسیر صحیح جامعه
۸۶	ایجاد خط انحراف در برابر ولایت
۸۶	خط ولایت و خط شیطان
۸۸	خودرأیی در برابر ولایت
۹۰	ریشه‌ی فتنه‌ی سیاسی
۹۰	مقدم داشتن منافع شخصی بر منافع عمومی
۹۱	انحراف رهبری جامعه
۹۲	ناآگاهی بعضی ملت‌ها از اصول اسلام
۹۳	فتنه ظلم رعیت بر زمامدار

فصل سوم : آثار و پیامدهای فتنه

۹۶	پیامدهای فرهنگی - اجتماعی
۹۶	ایجاد تردید و دودلی
۹۸	سردرگمی در تشخیص اندیشه‌های درست از نادرست
۱۰۰	برخوردهای احمقانه

۱۰۱	هلاکت خوبان و بدان
۱۰۶	خشک شدن سرچشمه‌های علم و حکمت
۱۰۶	نابودی قشرهای مستضعف و آسیب‌پذیر جامعه
۱۰۷	افزایش روحیه‌ی رفاه‌طلبی و دنیاگرایی
۱۰۹	پیامدهای دینی
۱۰۹	تغییر در احکام الهی
۱۰۹	کم‌کم کردن جلوه‌های دینی
۱۱۰	ران کردن
۱۱۲	روی بردان شدن از حق
۱۱۳	خودپرستی
۱۱۴	مال پرستی
۱۱۴	ملاحظات خویشاوندی دوستی
۱۱۶	پیامدهای سیاسی
۱۱۶	اشفتگی اوضاع سیاسی
۱۱۸	به انزوا کشیدن نخبگان
۱۱۹	انحراف نیروهای اصیل
۱۲۰	تصرف رسانه‌ها توسط ناهلان
۱۲۱	براندازی و ترور
۱۲۲	نابودی سران و رهبران
	فصل چهارم: مصادیق فتنه‌گران از منظر قرآن کریم
۱۲۵	ستمگران
۱۲۶	منحرفان
۱۳۰	کافران
۱۳۲	منافقان
۱۳۷	متخلفان
۱۴۰	جاسوسان
۱۴۲	اعتمادکنندگان به خبر فاسق

فصل پنجم : راه‌های مقابله با فتنه‌ها و نجات از آنها

تقوا	۱۴۷
صبر	۱۵۰
تمسک به قرآن کریم	۱۵۴
تمسک به اهل بیت (علیهم السلام)	۱۵۸
بصیرت	۱۶۱
پرهیز از مستی‌های نعمت	۱۶۵
خود را به خدا و غبار فتنه‌ها نسپردن	۱۶۶
نگاه مقابله با فتنه‌گران	۱۷۰
نتایج	۱۷۳
منابع	۱۷۵

یکی از مقوله‌های سیاسی - اجتماعی که نوع حکومت‌ها با آن دست به گریبان هستند، مسئله فتنه‌انگیزی است که در شرایط خاص محیطی، سیاسی و اجتماعی امکان ظهور و بروز رایج دارد. مسئله اصلی لغت به معنای قرار دادن طلا در آتش برای به دست آوردن خالصی آن است. این ماثم در فرهنگ قرآنی در معانی چندی از جمله: امتحان، شکنجه، سختی و ... به کار رفته است.

قرآن کریم به عنوان جامع‌ترین کتاب آسمانی به مسئله‌ی فتنه از جهات مختلف پرداخته است؛ زیرا ارتباط تنگاتنگی با مسئله امنیت و آرامش فردی و اجتماعی شخص و جامعه دارد و می‌تواند تأثیرات شگرفی در امر فلسفی تربیتش به جا گذارد، چون هدف آفرینش، تعالی انسان به تقرب خداوند است، که فتنه می‌تواند مانع این حرکت کمال شود. بر این اساس می‌توان گفت که فتنه در فرهنگ قرآنی، ایجاد سمی نابسامان کردن جامعه است به گونه‌ای که حق با باطل مشتبه شود و منحرفین و اسوئیه‌زنان در مدد برآیند فکر و راه خود را به عنوان حق بر جامعه تحمیل کنند.

در زمان ما که فتنه‌گران قصد دارند در میان مسلمانان اختلاف ایجاد نمایند با ایجاد بدعت و شبهه می‌خواهند اعتقادات و سنت‌های مردم را از آنها بی‌گانه سازند. شیوه‌های شیطانی مردم را فریب دهند، حق را با باطل مخلوط کنند، لباس باطل را بر پیکره‌ی حق بپوشانند، با ترویج فرهنگ بی‌بندوباری مردم را به دوران جاهلیت برگردانند، باید هوشیار بود و حق را از باطل تشخیص داد. باید راه‌های ایجاد و گسترش فتنه را به مردم شناساند و مردم را به عقیم نمودن زمینه‌های فتنه هدایت کرده و آنها را به مبارزه با فتنه‌گران دعوت

نموده و راه نجات از فتنه را به آنها نشان داد. در دفاع از حق نباید کوتاهی کرد؛ زیرا کوتاهی و سهل انگاری برابر است با یاری باطل. باید حق را شناخت آن هم از راه صحیح آن. زمانی که فتنه به وجود می آید نباید به یاری فتنه گران رفت، و اجازه دهیم آنها از ما جهت مطامع و منافع خود سوءاستفاده کنند. باید شرایط را سنجید و با اقدام عاقلانه راه را شناخت و به درستی آن را انتخاب نمود.

در این اثر علاوه بر مباحث مرتبط با موضوع، ما به بررسی راهها و زمینههای ایجاد فتنههای بشری از منظر قرآن و روایات پرداخته ایم و قصد داریم هر کدام از این راهها را به طور مستقل بررسی نماییم، و راه مبارزه با فتنه گران و نجات از فتنههای آنها را بیان نمائیم. بنابراین بررسی دقیق ترین خاستگاهها می تواند در فهم مردم در مواجهه با آنها بسیار سودمند واقع شود، در این پژوهش سعی شده که علاوه بر معرفی مفهوم حقیقی و اصلی واژهی فتنه، این کتاب سراسر بر این باور استوار است که به عجز خود در برابر آن ایمان آوریم، و به بررسی ریشه ها و خاستگاههای فتنه های بشری از منظر قرآن کریم و روایات بپردازیم، و راه رهایی از این بلا و مصیبت که امروز، امت اسلامی را فرا گرفته و محیطی ملتهب و سراسر شبهه را ایجاد نموده، تبیین گردد.